

Asianajotoimisto
OJALA & URPELAINEN OY

MUISTIO

ASIA

Muistio muutoksenhakuasiassa;

Muutoksenhakuasia on vireillä Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa diaarinumerolla 492/03.04.04.04.10/2025.

TOIMEKSIANTAJA JA TOIMEKSIANTO

Muhoksen kunta

TOIMEKSISAAJA JA MUISTION LAATIJA

Asianajaja Harri Ojala
Asianajotoimisto Ojala & Urpelainen Oy
Pakkahuoneenkatu 15 A 8
90100 Oulu
puh. 0400-591115 / toimisto
puh. 0400-686295 / Harri Ojala
ojala.urpelainen@oulex.fi
harri.ojala@oulex.fi

PÄÄTÖS, JOHON HAETAAN MUUTOSTA

Muutoksenhaun kohteena on valituskirjelmän mukaan Muhoksen kunnanhallituksen päätökset 26.9.2022 § 268 ja 10.3.2025 § 53.

VALITTAJA Pöykiö, Heidi

MUISTION RAKENNE

Olen laatinut tämän muistion siten, että oikeudellinen- ja muu arvioni ko. muutoksenhakuasiassa on kirjoitettu perusteluina, joita kunnanhallitus voi tarvittavin osin ottaa huomioon hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa.

I LAUSUNTO

1.1. Vastaus muutoksenhakijan vaatimukseen

Muhoksen kunta vaatii, että hallinto-oikeus hylkää Heidi Pöykiön muutosvaatimukset Muhoksen kunnanhallituksen päätösten 26.9.2022 § 268 ja 10.3.2025 § 53 kumoamisesta ja oikeudenkäyntikulujensa korvauksesta korkoineen.

Muhoksen kunnanhallitus katsoo, että hallinto-oikeuden tulee jättää tutkimatta ne Pöykiön muutosvaatimusten perusteet, joista ei enää voi olla kysymys huomioon ottaen kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 § 268 ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lainvoimaisen päätöksen 29.4.2024 numero 800/2024.

1.2. Vaatimus Muhoksen kunnan oikeudenkäyntikulujen korvauksesta

Muhoksen kunta vaatii, että hallinto-oikeus velvoittaa Heidi Pöykiön korvaamaan Muhoksen kunnan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (5.7.2019/808) 95 §:n nojalla myöhemmin ilmoitettavalla määrällä korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona hallinto-oikeuden päätös on ollut oikeudenkäynnin osapuolten saatavissa.

Muhoksen kunnan oikeudenkäyntikulujen määrä ilmoitetaan myöhemmin.

II LAUSUNNON YKSITYISKOHTAISET PERUSTEET JA PERUSTELUT

2.1. Selostus asiasta

1. Heidi Pöykiö on tehnyt 7.10.2022 oikaisuvaatimuksen Muhoksen kunnanhallituksen päätöksestä 26.9.2022 § 268.
2. Heidi Pöykiö on oikaisuvaatimuksessaan katsonut, että Muhoksen kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja että päätös on lainvastainen kunnanhallituksen päätettyä oikeuttaa kunnanjohtajan antamaan valtakirjan kunnan puhevallan käytöstä vireillä olevissa oikeudenkäynneissä kunnan puolesta eläkkeellä olevalle kunnanjohtaja Jukka Syvävirralle.
3. Heidi Pöykiö on oikaisuvaatimuksessaan lausunut, että eläkkeellä oleva kunnanjohtaja on asianosainen Oulun kärjäoikeudessa vireillä olevissa riita-asioissa ja on täten mahdollisena edunsaajana intressijäävi /osallisuusjäävi käyttämään virheellisesti annettua puheoikeutta Muhoksen kunnan puolesta.
4. Kunnanhallitus on päätöksellään 14.11.2022 § 323 jättänyt tutkimatta Pöykiön oikaisuvaatimuksen ko. päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla.
5. Pöykiö on valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen katsoen kunnanhallituksen tehneen päätöksen virheellisesti ja lain vastaisesti seuraavissa asioissa:
 - 1) kunnan puhe- ja edustus-oikeuden käyttö päätöksessä 26.9.2022 §:ssä 268;
 - 2) oikaisuvaatimusten käsittely päätöksessä 14.11.2022 §:ssä 323;
 - 3) esteellisen henkilön osallistuminen asian valmisteluun ja lausunnon antamiseen kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 § 268 asiassa;
 - 4) oikaisuvaatimuksen ja valitus-oikeuden epääminen päätöksissä kunnanhallituksen päätöksistä 26.9.2022 §:ssä 268 ja 14.11.2022 §:ssä 323; ja
 - 5) kuntalaisten tasapuolinen kohtelu.
6. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 29.4.2024 tutkinut Heidi Pöykiön hallinto-oikeudelle tekemän valituksen ja on sen enemmälti hyläten
 - 1) poistanut Muhoksen kunnanhallituksen 26.9.2022 päätökseen liitetyn muutoksenhakukiellon siltä osin kuin kunnanhallitus on päättänyt valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan valtakirjan kunnan puhevallan käyttämiseksi kunnan puolesta vireillä olevissa riita-asioissa kunnan eläkkeellä olevalle kunnanjohtajalle Jukka Syvävirralle,
 - 2) kumonnut Muhoksen kunnanhallituksen 14.11.2022 tekemän päätöksen edellä kohdassa 1) kuvatuilta osin ja
 - 3) palauttanut asian kumotuilta osin kunnanhallitukselle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

7. Muhoksen kunta on hakenut valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä 29.4.2024.
8. Korkein hallinto-oikeus ei ole myöntänyt Muhoksen kunnalle valituslupaa.
9. Hallinto-oikeuden päätöksen 29.4.2024 numero 800/2024 perusteella Muhoksen kunnanhallituksen on tullut käsitellä ja ratkaista Heidi Pöykiön oikaisuvaatimus entiselle kunnanjohtajalle annettua valtuutusta koskevin osin.
10. Hallinto-oikeus on päätöksessään 29.4.2024 katsonut, että Muhoksen kunnanhallituksen 26.9.2022 tekemä päätös kunnanjohtajan oikeuttamisesta valtakirjan antamiseen on merkinnyt sitä, että kunnan entiselle kunnanjohtajalle on muodostunut päätöksen sanamuodon perusteella mahdollisuus käyttää kunnan puhevaltaa vireillä olevissa riita-asioissa.
11. Sen sijaan muita hallinto-oikeuden päätöksellään 29.4.2024 ratkaisemia Pöykiön muutoksenhaun perusteita hallinto-oikeus ei ole määrännyt käsiteltäviksi.
12. Muhoksen kunnanhallitus on 10.3.2025 §:n 53 kohdalla käsitellyt ja hylännyt Heidi Pöykiön oikaisuvaatimuksen todeten päätöksensä seuraavaa:

Hallinto-oikeudenkin päätöksessään 29.4.2024 toteamin tavoin kunnan puhevallan käyttö on kuntalain 39 §:ssä säädettyllä perusteella keskitetty kunnanhallitukselle. Tämän lisäksi kunnanjohtajalla on suoraan kuntalain 41 §:n 3 momentin nojalla oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Kunnanjohtaja on siten sellaisessa asemassa, johon liittyy kelpoisuus toimia kunnan puolesta jo kuntalain perusteella.

Kuntalain säännösten perusteella ei ole estettä sille, että kunnanhallitus päättää antaa kunnanjohtajalle oikeuden valtuuttaa kunnanhallituksen nimeämä henkilö toimimaan kunnan puolesta yksilöidyssä asiassa.

Muhoksen kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sen vuoksi, että kunnanhallitus on antanut kunnanjohtajalle oikeuden valtuuttaa entinen kunnanjohtaja käyttämään kunnan puhevaltaa. Oikaisuvaatimuksen perustelu on virheellinen siitä, että kunnanhallituksen päätöksessä tarkoitettu valtuutus olisi annettu virheellisesti.

Muhoksen kunnan entinen kunnanjohtaja Jukka Syvävirta on Muhoksen kunnan ohella yksi monista vastaajista ja siten kunnan kanssavastaja Oulun käräjäoikeudessa vireillä olevissa kolmessa erillisessä riita-asiassa.

Yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa asianosaista edustavan valtuutetun esteellisyyttä kontrolloi ja siitä päättää asiaa käsittelevä tuomioistuin.

Oulun käräjäoikeudessa käsiteltävissä riita-asioissa Jukka Syvävirtaa ei ole todettu esteelliseksi käyttämään Muhoksen kunnan puhevaltaa.

Muhoksen kunnalla on lisäksi kaikissa oikaisuvaatimuksessa tarkoitetuissa riita-asioissa edustajanaan asianajaja. Muhoksen kunnan etu ja oikeus ko. oikeudenkäynneissä valvotaan tällä tavoin myös oikeudellisen avustajan toimesta.

Muhoksen kunnan ja Syvävirran välillä ei ole intressiriitaa ko. riitaprosesseissa. Oikaisuvaatimuksen perustelu Syvävirran intressijäävyydestä on virheellinen.

Heidi Pöykiön oikaisuvaatimuksen hyväksymiselle ei ole perusteita.

13. Heidi Pöykiö on tehnyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle kunnallisvalituksen Muhoksen kunnanhallituksen 10.3.2025 §:ssä 53 tekemästä päätöksestä.
14. Hallinto-oikeus on pyytänyt Muhoksen kunnalta lausuntoa.

2.2. Vastaus valituksen perusteluihin: Kuntaliiton lakiosastolle esitetyt kysymykset

15. Pöykiö selostaa valituksen sivuilla 5-7 kysymyksiään 20.3.2023 Kuntaliiton lakiosastolle ja lakiosaston antamia vastauksia.
16. Kuntaliiton lakiosasto on vastauksessaan kysymykseen 1. todennut kunnanhallituksen edustamisoikeutta ja puhevallan käyttämistä koskevat säännökset. Lakiosasto on todennut, että kunnanjohtaja voi harkita, onko asian kunnan kannan ottamiseksi syytä käsitellä ensin kunnanhallituksessa.
17. Kuntalain 39 §:n 3 kohdan nojalla kunnanhallituksen tulee valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kuntalain 41 §:n 3 momentin nojalla kunnanjohtajalla on oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan oikeus käyttää kunnan puhevaltaa perustuu em. lain säännöksiin eli lakiin.
18. Muhoksen kunnanhallitus arvioi menetelleensä ko. asiassa juuri Kuntaliiton lakiosaston 20.3.2023 kysymykseen 1 antamassa vastauksessa kuvatusti.
19. Lakiosastolle esitetty kysymys 2. on koskenut samaa asiaa kuin kysymys 1.
20. Kysymys 3. on ollut varsin johdatteleva, mutta kysymyksestä päätellen se on selvästi koskenut kuntalain 91 §:n soveltamistilannetta.
21. Kuntalain 91 §:n 1 momentin nojalla *valtuusto* (kurs. tässä) voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Säännöksen sanamuodon mukaisesti ja lain esitöiden yksityiskohtaiset perustelut huomioon ottaen kuntalain 91 § koskee valtuustolle kuuluvan toimivallan siirtämistä. Säännöksen 1 momentissa mm. todetaan, että toimivaltaa ei saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä. Toimivalta siirretään hallintosäännössä.
22. Tässä asiassa on kysymys kunnanhallituksen toimivallallaan tekemästä valtuuttamista koskeneesta päätöksestä. Kuntalain 91 § ei koske tällaista tilannetta. Toimivallan siirtämistä koskeva kuntalain 91 § ei tule sovellettavaksi.
23. Lakiosastolle esitetty kysymys 4. on sanamuodoistaan huolimatta koskenut asianajajan valtuuttamista ajamaan kunnan asiaa oikeudenkäynnissä, eikä se siten liity nyt muutoksenhaun kohteena hallinto-oikeudessa olevaan Muhoksen entiselle kunnanjohtajalle annettua valtuutusta koskevaan asiaan.
24. Lakiosastolle esitetty kysymys 5. on sanamuotonsa perusteella toistanut aiemmissa kysymyksissä jo kysytyjä ja lakiosaston vastauksissa käsiteltyjä asioita.

25. Lakiosastolle tehty kysymys 6. on koskenut Kuopion hallinto-oikeuden vuoden 2013 päätöksen siteerausta ja ko. asiaan liittymätöntä asianajajan valtuutusta.
26. Myös kysymys 7. on koskenut asianajajan valtuutusta, joka ei liity muutoksenhaun kohteena nyt olevaan kysymykseen.

2.3. Muutoksenhaun kohteesta

27. Vastoin valituksessa lausuttua Muhoksen kunnanhallitus katsoo, että päätöksellä 10.3.2025 § 53 ei ole päätetty uudelleen niistä 26.9.2022 § 268 päätöksen asiakysymyksistä, jotka on lainvoimaisesti käsitelty. Kunnanhallituksen päätöksen 10.3.2025 kohteena on ollut vain se Pöykiön oikaisuvaatimuksen asia, jonka hallinto-oikeus on päätöksellään 29.4.2024 määrännyt käsiteltäväksi.

2.4. Kysymys oikeudesta edustaa ja käyttää puhevaltaa oikeudenkäynneissä

28. Kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 § 268 mukaisesti silloinen kunnanjohtaja Jussi Rämet on antanut valtakirjan kunnan entiselle kunnanjohtajalle Jukka Syvävirralle edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa yksilöidyissä Oulun käräjäoikeudessa vireillä olevissa oikeudenkäyntiasioissa.
29. Riita-asioita käsittelevä Oulun käräjäoikeus on hyväksynyt, että entinen kunnanjohtaja Jukka Syvävirta on edustanut riita-asioissa toimitetuissa valmisteluistunnoissa Muhoksen kuntaa. Riita-asioita käsittelevä Oulun käräjäoikeus on havainnut jo riita-asioiden vireille tullessa vuonna 2019 ja 2020, että Muhoksen kunnan ohella Jukka Syvävirta on yksi riita-asioiden henkilövastaajista. Syvävirran asema ei ole antanut käräjäoikeudelle aihetta puuttua ko. valtuutukseen.
30. Muutoksenhaun kohteena olevan valtuutuksen antaminen entiselle kunnanjohtaja Syvävirralle on ollut asianmukaista ja perusteltua, koska valtuutus päätöksessä tarkoitetuissa riitaoikeudenkäynneissä käsitellään Syvävirran virkasuhteen aikaan ajoittuvia tapahtumia ja seikkoja.
31. Valituksenalaisessa päätöksessä 26.9.2022 on ollut kysymys Muhoksen kunnan entiselle kunnanjohtajalle annettavasta valtuutuksesta edustaa kuntaa tietyissä yhä vireillä olevissa riitaoikeudenkäynneissä, joissa kunta on asianosainen.
32. Kunnanhallitus kiinnittää hallinto-oikeuden huomiota Kuntaliiton lakiosaston kysymyksen 7 kohdalla antamaan vastaukseen, jossa on eroteltu kunnan puhevalta ja oikeus edustaa kuntaa (edustus-oikeus) käsitteellisesti eri asioina.
33. Kunnanhallituksella on puhevaltansa nojalla oikeus valtuuttaa joku edustamaan kuntaa ja käyttämään kunnan edustajana puhevaltaa yksittäisessä asiassa. Valtuutuksen antamisella kunnanhallitus ei luovu lain mukaisesta puhevallastaan.
34. Valittajan väite, että kunnan puheoikeuden voi myöntää vain sellaiselle taholle, joka on virkasuhteessa kuntaan, on virheellinen. Valtuutus voidaan antaa

sellaisellekin henkilölle, joka ei ole virkasuhteessa valtuuttajana olevaan kuntaan.

35. Valittajan väite, että ”virassa olevan kunnanjohtajan puheoikeus olisi siirretty nyt kyseessä olevassa asiassa pois” (valitus s. 9), on myös virheellinen. Valtuutetulla on oikeus käyttää puhevaltaa asiassa, johon valtuutus on annettu. Valtuuttajan lakimääräinen puhevalta ei häviä (”siirry”) valtuutuksen antamisella.

2.5. Muutoksenhakijan väite toimivallan ylityksestä, virheellisestä ja lainvastaisesta päätöksestä

36. Pöykiö väittää kunnanhallituksen päätöksessään 26.9.2022 § 268 menetelleen kuntalain 91 §:n 2 momentin subdelegointia koskevan säännöksen vastaisesti.
37. Kunnanhallitus katsoo, että kunnanhallituksen päätöksessä 26.9.2022 § 268 ei ole menetelty kuntalain 91 §:n 2 momentin säännöksen vastaisesti. Kunnanhallitus viittaa kuntalain 91 §:stä lausuttuun: ko. säännös on valtuuston toimivallan siirron menettelytapaa koskeva säännös, jonka mukaan toimivallan siirto tapahtuu hallintosäännössä, hallintosäännön määräyksiin.
38. Muutoksenhakija väittää virheellisesti (valitus s. 8), että Muhoksen kunnanhallitus on 26.9.2022 §:ssä 268 tehnyt ”oikeudellisesti ja hallinnollisesti päätöksen, jolla se on siirtänyt sille kuuluvan puhe- ja edustus-oikeuden valtuutuksen (valtakirjan) tekemisen kunnanjohtajalle”. Kunnanhallitus katsoo, että ko. päätöksellä kunnanhallitus ei ole siirtänyt sille kuuluvaa puhe- ja edustus-oikeutta.
39. Kunnanhallituksella on ollut laillinen oikeus tehdä päätös 26.9.2022 § 268.
40. Kuntalain 41 §:n 3 momentin säännöksellä kunnanjohtajan toimivallasta tai Muhoksen kunnan hallintosäännön 23 §:n määräyksellä ei ole tässä merkitystä.
41. Muhoksen kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 ei ole syntynyt valittajan väittämällä tavalla (valitus s. 9) virheellisessä järjestyksessä siksi, että olisi annettu kuntalain 91 §:n 2 momentissa ja lain esitöissä tarkoitettu niin kutsuttu edelleen-edelleen -valtuutus. Muutoksenhakijan ko. väite on valtuutuksen siirtämisestä virheellinen. Päätöstä ei tule arvioida kuntalain 91 §:n nojalla ja kunnanjohtajalle annettua valtuutusta ei ole siirretty, vaan valtuutusta on käytetty.
42. Muutoksenhakija väittää virheellisesti (valitus s. 9), että kunnanhallitus olisi 10.3.2025 päättänyt uudelleen 26.9.2022 §:ssä 269 kertaalleen annetusta valtuutuksesta. Kunnanhallitus on 10.3.2025 päättänyt vain asiasta, jonka hallinto-oikeus on päätöksellään 29.4.2024 määrännyt kunnan käsiteltäväksi.
43. Valittaja on viitannut ”oikeudellisen perusteen” puuttumiseen argumentoidessaan kulloinkin virassa olleen kunnanjohtajan puheoikeuden käytön estymistä ja sen merkitykseen valtuutuksen antamista arvioitaessa.
44. Valtuutuksen antaminen kuntaa koskevassa asiassa ei edellytä, että valtuutuksen antamisen syynä olisi esteellisyys tai laillinen este. Asiassa ei ole merkitystä sillä, että kunnanhallituksen päätöksen 26.9.2022 aikaan kunnanjohtajan virassa ollut Jussi Rämet on ollut esteetön, eikä käsillä ole ollut laillista estettä.

45. Virassa olevan kunnanjohtajan Kimmo Hinnon liitettyjä valituksen (s. 9) argumentteja laillisesta esteestä tai esteellisyydestä ei tule hallinto-oikeudessa tutkia. Päätöksellä 10.3.2025 ei ole tehty uutta päätöstä valtuutuksesta entiselle kunnanjohtajalle Jukka Syvävirralle.
46. Väitettä (s. 9) kunnanjohtaja Syvävirran esteellisyydestä riita-asioiden vastaaja-aseman perusteella ei tule hallinto-oikeudessa tutkia. Syvävirta ei ole osallistunut päätöksen 26.9.2022 § 268 valmisteluun, esittelyyn tai siitä päättämiseen.
47. Muhoksen kunnanhallitus katsoo, että kunnanhallituksen päätökset 26.9.2022 § 268 ja 10.3.2025 § 53 ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä ja ovat laillisia.

2.6. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 ja väite kunnan asianajajan esteellisyydestä

48. Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022 § 268 on lainvoimainen muilta osin, paitsi siltä osin kuin kunnanhallitus on päättänyt valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan valtakirjan kunnan puhevallan käyttämiseksi kunnan puolesta vireillä olevissa riita-asioissa kunnan eläkkeellä olevalle kunnanjohtajalle Jukka Syvävirralle.
49. Kunnanhallitus katsoo, että valittajan muutosperusteet valituksen kohdassa ”Asia 2” valituksen sivuilla 11-12 on jätettävä hallinto-oikeudessa tutkimatta.

2.7. Väite Jukka Syvävirran puhevallasta ja esteellisyydestä

50. Vastoin valituksessa (s. 12) väitettyä kunnanhallitus katsoo, että Jukka Syvävirta ei ole esteellinen käyttämään kunnan puheoikeutta vireillä olevissa riita-asioissa. Riita-asioissa kantajana oleva henkilö on tehnyt oikeudenkäynneissä tästä väitteitä, mutta Oulun käräjäoikeus on hylännyt nämä väitteet.
51. Muhoksen kunnanhallitus katsoo, että hallintolainkäyttötuomioistuimena Pohjois-Suomen hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa tutkia asianosaisten edustajien valtuutuksiin liittyviä kysymyksiä ja väitteitä käräjäoikeudessa vireillä olevissa oikeudenkäyntiasioissa.

2.8. Päätösten perustelemista koskeva muutosperuste, väite

52. Muhoksen kunnanhallitus katsoo, että kunnanhallituksen päätösperustelut päätöksissä 26.9.2022 § 268 ja 10.3.2025 § 53 täyttävät kuntalain 45 §:ssä säädetyt edellytykset päätösten perustelemisesta. Pöykiön väite päätösperustelujen virheellisyydestä on perusteeton ja lisäksi yksilöimätön.

Oulussa, toukokuun 1. päivänä 2025

Harri Ojala
asianajaja, Oulu